

## Dilé Aldur

### Möte med det oväntade

*Skam. En känsla min själ aldrig tidigare hade berörts av. Jag befann mig i ett utomkroppsligt tillstånd. Benen skakade och jag såg hur de till slut vek sig. Över taggtråden såg jag gestalten av den kvinna jag älskade. Jag såg min son, mitt kött och blod vars egna faktiska kött och blod nätt och jämnt längre existerade. De bestialiska skriken som kom ur hans sköra kropp när männen med skägg sparkade på honom hemsöker mig än idag. Hans utstickande revben och undernärda kropp var bevis på mitt misslyckande som far. Hennes blodsprängda ögon, fördärvade kyskhet och hysteriska snyftningar var bevis på mitt misslyckande som make. Att de var på andra sidan av taggtråden var ett bevis på mitt misslyckande som människa.*

*Gud, låt mig glömma. Gud, låt mig förlåtas.*

*Gud, ta mig ur detta ändlösa kretslopp av skuld och smärta.*

*Allt är mitt fel. Förlåt.*

### *Sinan*

*Jag kände ett obehag när jag bar honom. Jag äcklades av min egen son. Vilken moder gör det? Min Rezo var inte mer än ben. Han var fragil. Hans avföring över hela mig. Trots sin ålder på sex år såg han ut att vara ett spädbarn av det större slaget. Jag hade inte ätit på flera dagar och den kurdiska hettan plågade mig. På den andra sidan av taggtråden såg jag konturerna av Sinan. Medan mannen med det längsta skägget tog Rezo ifrån mig såg jag Sinan på andra sidan taggtråden. Den lilla skepnaden gav ifrån sig djävulsliknande läten. Jag hann inte se vad mannen med skägget gjorde. Mig bar fem män bort till ett av tälten efter oberäkneligt många liknande procedurer. Jag skrek gråtande efter Rezo. Männen spottade mig i ansiktet. Stirrade. Tafsade. Skrattade. Jag kände mig vidrig. Jag kände mig värdelös. Jag kände mig maktlös. Jag blev smutsigare för varje dag som gick.*

*Oren, smutsigare. Smutsigast.*

### *Shevin*

\*\*\*

Jag sitter på Tunnelbanan. Hässelby gård. Sakta öppnar jag ögonen för att stegvis låta dem vänja sig vid ljuset.

Förberedelserna inför kursproven hade hållit mig vaken om nätterna. Den instängda doften i Stockholms tunnelbanor ger mig ett förvånansvärt behagligt lugn. Jag sluter ögonen och låter tankarna ta mig tillbaka tolv år i tiden. Var natt, var dag. En sekund, vilken tidsenhet som helst för den delen, passerar inte utan att jag ser honom på andra sidan taggtråden. Jag ser hur han ler medan mamma torkar tårarna med sin själ. Varför lämnade han oss?

Jag kan än idag känna smärtan i bröstkorgen när jag tog i ända från lungorna och skrek efter att ha blivit slagen av mannen med det långa skägget. Minnet av pappa blir svagare för varje dag som går, men det var han som gjorde illa mig och mamma, det vet jag.

Nästa, Johannelund

I hopp om en ljusare framtid vandrade vi på vägarna genom Europa. Jag minns hur synen av mig och mamma verkade väcka avsmak hos soldaten med den europeiska flaggan på bröstet. Hans blick lyste av hat och det fyllde mig med rädsla. Otrygghet. Under resan berättade mamma om hur vi snart skulle bli fria, leva tryggt i landet långt borta. Landet där vi äntligen skulle kunna börja om. Sverige.

Vi hamnade i Stockholms betongkvarter. Mamma och jag fick en tvåa i Rinkeby, i en av de där höga, deprimerande, massproducerade lägenhetsbyggnaderna. Vi hade inte mycket, men vi var trygga. Jag var duktig i skolan och livet i Sverige tog mig med storm. Allt gick som det skulle tills mamma fick ont i bröstet.

Nästa, Vällingby

Det var kolsvart. Rezo låg i min famn, jag kunde inte se honom men jag hörde hans tunga andetag. Jag kände hans beniga kind mot min bröstkorg. Det gjorde ont i bröstet så jag ändrade hans position. Det hjälpte inte. Mina fötter dinglade över registreringsskylten, och jag kunde när som helst ramla ut ifall bilen tvärstannade. Vi satt på ett flak fullt av människor med samma mål som vi, trygghet. Det var kvavt och doften av svett var så påtaglig att jag fick kväljningar. Min värdighet var försvunnen. Jag var precis på väg att sluta ögonen när jag såg ett svagt, blått ljus djupt inne i mörkret. Vad det var visste jag inte, men Sinan hade kämpat, och jag skulle hela vägen till tryggheten för min sons skull. Min enda önskan var att min son skulle känna trygghet och frid. Med Rezo i famnen hoppade jag diskret av flaket. Jag sprang med bara fötter på grusvägen in bakom en sluttning. Min son vaknade och jag berättade att vi snart var fria. Snart skulle vi leva tryggt. Vänta bara lite min son, håll ut.

Genom tunnelbanans fönster ser jag hur grillen där jag och grabbarna åt kebab susar förbi. Jag skulle precis ta min första tugga av kebabrullen den fredagskvällen när mamma plötsligt ringde och sa att jag skulle köpa mjölk. Det fick hon göra själv, sa jag. Hon berättade att hon skämdes. Folk hade fått reda på vad mannen hade gjort mot henne. Hon berättade om blickarna från dem i centrum, att de till och med spottade. Det mamma sa verkade trovärdigt.

Det fanns människor med konservativa och fundamentalistiska värderingar som definitivt var kapabla till att smutskasta min stackars mor. Vart hon än gick följde jag därför med. Om någon ens andades åt min mammas håll konfronterade jag dem. När hon däremot till slut berättade om de monster och vildsvin som fanns inne i vår lägenhet, då förstod jag att hon hade tappat förståndet. Mamma hade blivit galen.

#### Nästa, Råcksta

Jag minns hur jag tog en kölapp med nummer 44. På skärmen, nummer 39. Det var knökfullt i väntrummet, men det blev snart vår tur. Jag fick beskriva mammas symptom då hon själv inte behärskade det svenska språket. Den stressade kvinnliga sjuksköterskan bakom disken hänvisade oss till höger. "Psykiatriska akutmottagningen" stod det ovanför skjutdörrarna. Vi gick igenom en sluss och möttes av läkaren, en tatuerad man i 40-årsåldern. Överviktig och trött. Han hade med sig en mobil och ett nummer till en telefontolk. Det blev ett långt samtal med tolken på högtalartelefon. Varenda fråga läkaren ställde behövde översättas av tolken, och vartenda svar likaså. Åt bägge hållen. Det kunde med nästintill garanterad säkerhet konstateras att mamma hade schizofreni. Hennes journaler visade att hon hade ignorerat tidigare kallelser till mammografiundersökningar. Läkaren gav mamma en remiss och någon vecka senare satt vi i ett trångt rum. Mamma satt still men hennes kroppsspråk visade på själanöd. Hon kopplade trånga utrymmen till övergreppen. Mina analyser stoppades av den tystnad som plötsligt tog över rummet. Röntgenbilderna visade en fullt utvecklad tumör i höger bröst. Min enda trygghet, mitt allt, hade cancer.

#### Nästa, Blackeberg

Mamma gick bort ett år efter beskedet. Under det året gick det inte en enda dag utan att jag funderade på att ta livet av mig. Dagen när hon dog grät jag varenda sekund. Efter begravningen blev jag helt inkapabel att fälla en tår. Jag började placeras ut på olika fosterhem men har valt att inte minnas något från den perioden. Vid sextonårsålder skaffade jag en egen lägenhet i Hässelby gård, och lade all min sorg, ilska och frustration åt sidan för att kunna lyckas i skolan.

#### Nästa, Islandstorget

Jag öppnar ögonen, går av och promenerar till min och Abdis gemensamma studentmottagning. Han bor i en villa precis vid stationen. Abdi och hans bror

Momo springer fram till mig och skriker "Studenten 2024, bror!". Vi kramas. Momo har låtit spara sitt skägg och ser ut som männen. Minnena om när pappa överlämnade mig kommer tillbaka.

*Vi satt på golvet. Rezo var kraftigare än någonsin. Vi skulle äta burek när vi stoppades av tre aggressiva slag på dörren. Jag öppnade och möttes av tre skäggiga män bärande på den svarta fanan. Deras blickar var tomma.*

*- Salam aleikum, sa mannen känslokallt. Jag svarade inte. Männen kom inte med fred.*

*- Salam aleikum, sa han nu med ett hätskt tonfall.*

*Jag svarade med aleikum salam för att inte provocera. De drog inte ut på episoden, utan tog skyndsamt min fru och son ifrån mig. Min envishet och sekularism var något de inte ville handskas med. Jag skulle dö. Min plufsiga Rezo gjorde motstånd.*

*- Baba, Baba, Baba, skrek han.*

*Männen skrattade empatilöst medan Shevin var i chock. Under den turbulenta upplösningen blev jag, till min egen förvåning, religiös och bad till gud. Allt svartnade. Dagen därpå vaknade jag upp hos en bekant. Jag hade lyckats fly, men Shevin och Rezo var nu i förvar.*

*För att djuren skulle tro att jag var en av dem lät jag mitt skägg växa, då kunde jag träffa min familj över taggtråden.*

*När jag såg hur min son levde i misär gjorde det ont. Min enda önskan var att Rezo skulle känna trygghet och frid. Över taggtråden talade jag med min hustru. Frågade vad de gjorde med henne i tältet. Hon tittade ner. Hon skämdes, ville inte berätta. Ilskan mot djuren växte. Jag hade suttit vid taggtråden under loppet om tio dagar, och visste nu vid vilken tidpunkt gränsen mellan friheten och det växande kalifatet var obevakad. Shevin skulle komma hit klockan tre den natten.*

*Sinan*

*Ut från tältet sprang jag med min magra son i famnen. Uppmanade honom att inte ge ett ljud ifrån sig. På andra sidan taggtråden kunde jag se konturerna av Sinans smala figur. När jag kom närmare såg jag hur min nyrakade man hade klippt upp en öppning i taggtråden. Han kramade om mig och pussade Rezos taniga händer. Ett par meter ifrån oss stod en liten bil med ett flak, fullpackat med människor som var helt tysta. Sinan berättade att han precis hade haft råd att betala för färden till Europa för mig och Rezo. Han skulle komma senare. Vi höll om varandra medan han grät och bad om förlåtelse gång på gång. Jag sa*

*att det inte var hans fel och om han ens tänkte i de banorna igen skulle jag minsann lämna honom. Vi båda skrattade till. Han gav mig och Rezo varsin puss. Bilen åkte iväg och mitt helgon till make slukades av mörkret. Något i mitt hjärta sa att jag aldrig mer skulle få se honom, och mycket riktigt var det den sista gången jag såg min man.*

*Shevin*

*Jag tappade bort Rezo och Shevin efter det. Som vi kom överens om tog jag mig till Schweiz. Efter flera års letande i landet, utan resultat, tvingades jag till slut inse att min familj med största sannolikhet inte längre fanns. I tolv år tvingades jag att leva med denna makabra insikt och det åt upp mig inifrån. Föreställningarna om deras död plågade mig. Kanske hade de dött av svält, blivit skjutna eller slukats av Medelhavet. Suicidala tankar blev till slut vardagliga företeelser i min tillvaro.*

*En dag i maj fick jag ett samtal från Sverige. En pojke vid namn Abdi berättade att han länge hade letat och till slut hittat mig. Min son var hans bästa vän. Rezo skulle ta gymnasieexamen och jag var välkommen dit. Rezo levde. Min son var vid liv! Mitt hjärta bultade och hoppade över, inte ett, utan tusen slag. Varför hade de tagit sig till Sverige? Shevin hade hört fel.*

*Sinan*

\*\*\*

*Jag klev ur taxin. En grupp människor var omringad av ballonger och svenska flaggor. Över staketet såg jag en lång, stiligt klädd man med den kurdiska och den svenska flaggan i händerna. Han talade med en monoton röst och var sin mamma lik.*

*- Rezo, sa jag.*

*Min son vände sig om.*

*Jag hör hur mitt namn ropas ut med det korrekta kurdiska uttalet.*

*Jag granskar mannen. Han är sig lik. Min far. I hans ögon ser jag hur han ännu besitter förmågan att göra det han en gång gjort. Lämna mig. Plåga mig. Hata mig.*

Hat. En känsla min själ aldrig tidigare har berörts av. Över staketet ser jag mannen jag avskyr, mitt kött och blod.

Bestialiska skrik kommer ur min kropp och jag ser hur mannen blir besviken på mitt bemötande. Min första instinkt är att springa fram, ge honom slag efter slag för att låta honom lida på alla sätt han lät mig och mamma plågas. Jag ska hämnas. Jag ska förnedra. Jag har i det närmaste viljan att döda. Kroppen väljer dock att inte följa order. För samtidigt som jag vill hata börjar en känsla av obehag och skuld istället tränga sig fram. Vi ser på varandra länge. När jag ser honom kommer minnena tillbaka som vågor. På tio sekunder pusslar jag samman hur alla lösa trådar hänger ihop. Förståelsen över att min far inte var mannen som torterade min mamma når mig. Den rakade mannen var min far.

Han kommer fram till mig. Jag tror att han ska slå, kanske spotta, men omfamnar mig istället. Männens som hade slagit mamma hade jag inbillat mig var en och samma man, min far, när det i själva verket var han som hade tagit mig och mamma till tryggheten. Det var pappa som räddade oss. Jag känner hur en tår långsamt faller ner för min kind. Jag känner för första gången sedan mamma gick bort.

Frid. En känsla min själ aldrig tidigare har berörts av. Jag möter till slut det jag länge har sökt efter. Jag möter det oväntade, trygghet.

Nästa, slutstation.